

Heemkamer: Raadhuisplein 21 a - 5473 GC - Dinther (357471). Secretariaat: Past. Maasstraat 16 - 5473 CG - Heeswijk (293239).
na 15 mei: Kleijne Hove 28 - 5473 TX - H-Dinther

e-mail: secretariaat@dewojstap.nl website: www.dewojstap.nl

Nieuwsbrief nr.5, mei 2019.

Mededelingen:

- De penningmeester heeft onlangs of gaat eendaags de contributie innen over 2019 via automatische incasso. Voor degenen die dit zelf regelen: bedankt voor het overmaken of dit a.u.b. nog even doen.

- Verslag van de **Lezing over de Gouden Koets door Luc Eekhout op 24 april 2019.**

Luc Eekhout is momenteel directeur van het kasteel Heeswijk. Voorheen was hij 18 jaar directeur van het Nationaal Rijtuigmuseum in Leek (Friesland). Het woord koets stamt oorspronkelijk uit Hongarije. Daar is 500 jaar geleden in Kocs (uitspraak: kotch) een geheel vernieuwende koets ontwikkeld, die voor het eerst een vering had, waardoor de inzittenden veel comfortabeler konden reizen.

Aan het berijden van een koets is een protocol verbonden. Zo mogen acht paarden de koets trekken voor een regerend vorst, zes paarden bij een prins of prinses en vier paarden voor iemand van adel.

Toen in 1815 Willem I koning werd kwam er in 1823 een Glazen koets. Het glas verwijst niet naar de ramen maar naar versiering onder die ramen, die uit glazen plaatjes bestaat.

Op Paleis Noordeinde staan de koetsen, auto's en bussen, welke laatste twee meestal geleased worden. Zij staan daar in het "Staldepartement" dat prinses Beatrix tijdens haar regeerperiode in ere hersteld heeft. Zij is immers een paardenliefhebster in tegenstelling tot haar moeder Juliana.

Wilhelmina kreeg ter gelegenheid van haar inhuldiging als koningin in 1898 de Gouden koets cadeau van de inwoners van Amsterdam. De inwoners konden hiervoor certificaten kopen. Tegenwoordig zou je het een crowdfunding kunnen noemen. De koets is in Amsterdam door de firma Spijker gebouwd. De koningin heeft er - vanwege de overdadige luxe - nooit in willen rijden. Toen ze met de Duitse prins Hendrik in 1901 trouwde gebruikte ze wel de koets. Wilhelmina reed toen liever in haar crème - Calèche uit Den Haag.

De koets is met allerlei symbolen versierd, verwijzend naar ons land of de kolonies. Zo is er vlas uit Zeeland gebruikt voor de kussens en het borduurwerk. Alle wapens van de toenmalige provincies zijn erop te zien en natuurlijk het wapen van de gemeente Amsterdam.

Zo ook symbolen en afbeeldingen die verwijzen naar de scheepvaart, landbouw, handel en industrie.

Voor de koets rijden altijd Gelderse paarden. Die bevallen het beste. Toen in 1948 Wilhelmina afstand deed van de troon en Juliana haar opvolgde maakte de Gouden koets een tournee door het land.

Op het ogenblik wordt de koets gerenoveerd. Er is geen haast bij. Dit kan zijn vanwege de hoge kosten, maar het kan ook zijn omdat het niet duidelijk is of de koets na de restauratie wel gebruikt gaat worden vanwege de huidige discussie over de gebruikte afbeeldingen.

(tekst en foto's: Peter Kriele)

- BHIC: Sinds een klein half jaar biedt het Brabants Historisch Informatie Centrum (BHIC) in 's-Hertogenbosch een nieuwe service: scannen op verzoek. Mensen kunnen voor veel archiefstukken via de website een scanverzoek indienen, het BHIC scant de stukken en vaak al binnen een week kunnen deze scans *gratis* worden gedownload. Meer informatie over scannen-op-verzoek: www.bhic.nl/scannen-op-verzoek

Jan van Gemert® kon niet bij de algemene ledenvergadering zijn en kreeg daarom later in de heemkamer de welverdiende 'pindullekesboom' uit handen van voorzitter Bart van Schijndel. Jan is medeoprichter van de vereniging en was 1 jaar voorzitter. Hij heeft ongelooflijk veel historisch onderzoek verricht o.a. met Jan van der Leest. Binnen de HKK was het duo Jan en Jan legendarisch. Vanaf het begin heeft Jan in heel veel afleveringen van De Kroniek een bijdrage geleverd (151 artikelen in totaal).

Hij is een groot verzamelaar van erfgoedmateriaal. Tevens is hij de aanjager van zeer veel activiteiten geweest. Tenslotte voor veel leden en niet-leden het belangrijkste: Jan is een smakelijk verhalen verteller en een levende encyclopedie; een vraagbaak met een ongelooflijke hoeveelheid kennis van de geschiedenis van Heeswijk-Dinther.

- Nederland is volop bezig met de voorbereidingen van 75 jaar bevrijding. Zo ook de gemeente Bernheze. Mocht u nog foto's hebben van de oorlog '40-'45 en de bevrijdingstijd in HDL en wilt u die beschikbaar stellen aan HKK De Wojstap voor archief en publicaties dan horen we graag van u. We kunnen een scan of kopie hiervan maken.

Wij gaan waarschijnlijk een werkgroep oprichten rond Het Rijke Roomse Leven, zoals zich dat in onze dorpen afspeelde tot ongeveer 1960. Zijn er mensen die geïnteresseerd zijn in dit onderwerp? Dan kunt u zich alvast melden bij het secretariaat. U hoort dan van ons of het wel of niet doorgaat (heeft ook met de belangstelling te maken) en welke bijdrage u kunt leveren.

(afbeelding Misboekje voor kinderen)

- Agenda:

Woensdag 25-9-2019: Wim van Lankveld lezing met filmbeelden over de betekenis van het trekpaard (de Belgische knol) in het boerenleven van de 20e eeuw.

Herdenken en vieren.

Geef vrijheid door.

Het jaarthema van 2019 luidt [In vrijheid kiezen](#).

Graag tot ziens in de Heemkamer.